

Projekt Stanowiska

Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

**dotyczące zmiany Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 1 lutego 2017 r.**

Stanowisko Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego dotyczące zmiany Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego (zwane dalej Stanowiskiem) zostało przygotowane na podstawie art. 14m ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r., poz. 383 z późn. zm.).

Niniejsze Stanowisko jest podstawą przeprowadzenia negocjacji z Ministerstwem ds. rozwoju regionalnego, reprezentującym stronę rządową, w zakresie wprowadzenia zmian do podpisanych 16 kontraktów terytorialnych, w tym dla województwa kujawsko-pomorskiego (zwanego dalej „KT”). Załącznikiem do Stanowiska jest projekt Aneksu nr 2 w wersji przygotowanej przez Stronę samorządową.

W odniesieniu do KT z 13 listopada 2014 r., podpisanego przez stronę rządową i samorządową i zmienionego Aneksem nr 1 oraz mając na względzie Stanowisko Rządu RP dotyczące zmian w kontraktach terytorialnych dla 16 województw, wyrażone w formie projektu Aneksu nr 2 do KT strona samorządowa:

1) przychyliła się do propozycji strony rządowej w zakresie wprowadzenia następujących zmian:

a) realokacji środków budżetu państwa między kwotą dedykowaną działaniom rewitalizacyjnym, kwotą na projekty inne niż rewitalizacyjne oraz kwotą stanowiącą uzupełnienie do środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),

b) przeliczenia kwot z EUR na PLN w odniesieniu do kwot wskazanych w art. 9a ust. 1 pkt 3 i 4 KT po kursie wymiany 4,33 PLN/EUR, stanowiącym średnią arytmetyczną kursów publikowanych przez Europejski Bank centralny w okresie od sierpnia 2015 r. do listopada 2016 roku,

c) umożliwienia wykorzystania środków z budżetu państwa na realizację projektów w części nieobjętej pomocą publiczną oraz pomoc *de minimis*,

d) wprowadzenia do art. 6 KT dwóch przedsięwzięć priorytetowych, tj. „Wsparcie obszaru kultury w województwie kujawsko-pomorskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa służących rozwojowi kultury i dziedzictwa narodowego” oraz „Rozwój klastrów energii w województwie kujawsko-pomorskim poprzez realizację projektów służących rozwojowi energetyki na poziomie lokalnym”

2) proponuje wprowadzić dodatkowe zmiany w katalogu przedsięwzięć z art. 6 KT:

a) na listę przedsięwzięć podstawowych przenieść z listy warunkowej te przedsięwzięcia, które spełniły już warunki realizacji przedsięwzięcia oraz ich realizacja została przynajmniej rozpoczęta, tj.:

- „S-10 Bydgoszcz – Toruń wraz z w. Czerniewice”,

- „Budowa obwodnicy Inowrocławia - łącznik” (dotychczas element przedsięwzięcia pn. „Droga krajowa Nr 15 (DK 15) relacji Trzebnica – Ostróda (klasa docelowa GP

2/2/) wraz z budową obwodnic Inowrocławia, Strzelna, Kowalewa Pomorskiego i Gniewkowa”

- „Przystań AZS w Toruniu”,
- „Poprawa warunków funkcjonowania szpitali wojewódzkich: Przebudowa i rozbudowa Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Rydygiera w Toruniu oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku”,
- „Budowa Kaskady odcinka Wisły od Warszawy do Gdańska – etap I: Budowa drugiego stopnia na Wiśle poniżej Włocławka” (dotychczas element przedsięwzięcia pn. „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe w woj. kujawsko-pomorskim, w tym w okolicach Włocławka”). Ponadto Plany Gospodarowania Wodami, jak i Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym zostały przyjęte przez Radę Ministrów Uchwałą z dnia 18 października 2016 r.

b) zaktualizować tytuły przedsięwzięć oraz warunków ich realizacji, które wynikają m.in. z przyjęcia lub aktualizacji dokumentów poziomu krajowego, np.:

- Krajowy Program Kolejowy do 2023 (KPK), uchwała nr 144/2016 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2016 r. obejmujący:

- „Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto”. Inwestycja wpisana na listę podstawową KPK na poz. 62, nr 1.060¹.
- tytuły przedsięwzięć dotyczące rewitalizacji linii kolejowej Nr 27, 207, 208 jako elementów składowych przedsięwzięcia „BiT-City II”.

- Program Budowy Dróg Krajowych:

- „Budowa obwodnicy Kamienia Krajeńskiego i Sępólna Krajeńskiego w ciągu drogi krajowej Nr 25” – poz. 46 na liście zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.), przyjętego uchwałą nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r.

- wprowadzenie zidentyfikowanych przez Stronę rządową 30 maja 2016 r. obszarów w ramach Regionalnych Agendach Naukowo-Badawczych (RANB): Zdrowe społeczeństwo, Biogospodarka rolno-spożywcza, leśno-drzewna i środowiskowa, Zrównoważona energetyka, transport i budownictwo, Innowacyjne technologie dla środowiska, Innowacyjne technologie i procesy przemysłowe;

- skreślenie z art. 6 KT przedsięwzięć z zakresu B+R, ponieważ przedsięwzięcia tego typu na mocy art. 9k ust. 10 KT ujęte są w załączniku 5b do KT,.

c) dopisanie do art. 6 ust. 1 KT przedsięwzięcia pn. „Wieloletni program medyczny - rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 im. dr. Jana Biziela w Bydgoszczy”. Dopisane tego przedsięwzięcia nawiązuje do aneksu do protokołu z negocjacji KT z dnia 10 listopada 2014 r., w którym Strony KT uzgodniły, że podczas renegotjacji KT podjęty zostanie temat optymalizacji funkcjonowania szpitali uniwersyteckich w Bydgoszczy.

3) wnosi o poruszenie w trakcie spotkania negocjacyjnego warunków wpisania Centrów Innowacyjnej Edukacji (inicjatywy strony samorządowej, ujętej w obowiązującym KT) do sieci

¹ Zastępująca dwa przedsięwzięcia, ujęte w KT: „Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto, obejmującym linie 201 i 203, etap I”, „Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto, obejmującym linie 201 i 203, etap II – wraz z elektryfikacją”, tj. odcinki wpisane do Dokumentu Implementacyjnego (poz. 15 i 16) na liście projektów morskich do Strategii Rozwoju Transportu.

Stref Odkrywania Wiedzy Aktywnej (SOWA), tj. mini centrów odkrywania wiedzy – nowej inicjatywy rządowej pn. *100 SÓW na 100-lecie odzyskania niepodległości*.

Od 31 sierpnia 2015 r. - momentu wysłania wypełnionej fiszki przedsięwzięcia dotyczącego CIE strona rządowa nie udzieliła żadnej odpowiedzi co do pomysłu, zakresu rzeczowego, czy możliwości montażu finansowego w realizacji inwestycji.

Centra Innowacyjnej Edukacji (CIE) stanowić miały drugi etap projektu Astrobaza Kopernik oraz pilotaż do realizacji zajęć z uczniami w laboratoriach przedmiotowych. Projekt Astrobaza Kopernik został m.in. finalistą konkursu „Europa To My” realizowanego w 2015 r. przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju wraz z TVP oraz Radiem ZET. Utworzenie CIE w czterech pilotażowo wybranych lokalizacjach: Radziejów, Brodnica, Świecie oraz Piwnice. pozwoliłoby na wyjście ucznia z układu klasowo-lekcyjnego na rzecz nauczania doświadczalnego, dotyczącego nauk ścisłych i rozwoju kompetencji kluczowych. Pierwotnie wskazano, że źródło finansowania zajęć edukacyjnych w CIE to będą środki unijne, natomiast infrastruktura (budowa lub adaptacja istniejących budynków) środki budżetu państwa (Ministerstwo Edukacji Narodowej) oraz samorządy zaangażowane w przedsięwzięcie.

Natomiast z doniesień prasowych na portalu samorządowym² wynika, że SOWA mają również powstać w mniejszych miastach, a Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego weźmie na siebie przygotowanie koncepcji i sfinansowanie laboratoriów oraz finansowanie działalności z programu POWER przez kilka lat. Po stronie samorządów będzie leżało dostarczenie odpowiednich pomieszczeń. Przekazywanie wiedzy za pośrednictwem tzw. virtual reality.

Jak można zauważyć koncepcje CIE, jak i SOWA są zbieżne w swoich założeniach.

4) utrzymuje w treści KT sformułowania dotyczące wskazania potencjalnych źródeł finansowania przedsięwzięć priorytetowych jednocześnie proponując adekwatne zmiany projektu aneksu nr 2 do KT w zakresie zdefiniowania trybu i sposobu uzgodnień przedsięwzięć priorytetowych i zmiany formy załącznika 1b do KT.

Zgodnie z art.1 KT, przedmiotem Kontraktu jest określenie celów i przedsięwzięć priorytetowych o istotnym znaczeniu dla rozwoju kraju oraz Województwa Kujawsko-Pomorskiego, co do których Strony deklarują współpracę w ramach realizacji właściwych programów operacyjnych na lata 2014-2020, służących realizacji Umowy Partnerstwa w zakresie polityki spójności oraz innych instrumentów, z których mogą być finansowane przedsięwzięcia priorytetowe przyczyniające się do osiągnięcia celów Kontraktu³.

Źródłami finansowania Kontraktu, zgodnie z art. 3 KT, są w szczególności środki przeznaczone na realizację właściwych programów operacyjnych na lata 2014-2020, służących realizacji Umowy Partnerstwa w zakresie polityki spójności. Wśród pozostałych źródeł finansowania Kontraktu wymienione są np. budżet państwa, budżet województwa, budżety innych jednostek samorządu terytorialnego, środki państwowych funduszy celowych oraz środki prywatne⁴.

Dotychczasowe brzmienie art. 14 ust. 2 KT odnosi się do tego, że w zakresie art. 6 KT ma charakter umowy ramowej i do chwili uzgodnienia pomiędzy Stronami, w formie załącznika nr 1b do Kontraktu, szczegółowych warunków realizacji poszczególnych przedsięwzięć, w tym sposobu ich finansowania nie stanowi prawnie wiążącego zobowiązania

² <http://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spoleczenstwo/jaroslaw-gowin-obecuje-100-sow-na-100-lecie-odzyskania-niepodleglosci-nie-bede-konradem-wallenrodem-opozycji,88641.html> [dostęp: 5 stycznia 2017 r.].

³ Projekt Aneksu nr 2 nie wprowadza zmian treści tego artykułu.

⁴ Projekt Aneksu nr 2 nie wprowadza zmian treści tego artykułu.

Stron do realizacji poszczególnych przedsięwzięć czy też ich finansowania. W przypadku braku realizacji poszczególnych przedsięwzięć lub zmiany warunków ich realizacji, żadnej ze stron nie będą w związku z tym przysługiwały żadne roszczenia z tego tytułu, w szczególności roszczenia o charakterze pieniężnym⁵.

W związku z powyższym kluczowym zagadnieniem dla obu Stron KT staje się więc zdefiniowanie procesu uzgodnień przedsięwzięć i dookreślenie warunków finansowania tych przedsięwzięć, gdyż zgodnie z obowiązującym jeszcze art. 14 ust. 2 KT sfinalizowanie uzgodnień danego przedsięwzięcia lub jego składowych projektów i wpisanie ich do załącznika 1b do KT stanowi już prawne zobowiązanie Stron do jego realizacji.

Mając więc na uwadze dotychczasowe idee funkcjonowania KT oraz wyżej wymienione kwestie strona samorządowa postuluje utrzymanie KT jako umowy ramowej i zachowaniem w jej treści informacji o potencjalnych źródłach finansowania przedsięwzięć priorytetowych, pomimo planowanych zmian definicji kontraktu terytorialnego w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, z uwzględnieniem dotychczasowych prac uzgodnieniowych w zakresie przedsięwzięć z obszaru kultury (i nowego charakteru załącznika 1b do KT). Jednocześnie proponuje się następujące rozwiązania, mające swoje odzwierciedlenie w stosownych zmianach KT i propozycjach zapisów zawartych w projekcie Aneksu nr 2:

1. Wprowadza się artykuł w KT określający, że uzgodnienia między Stronami KT zostają uruchomione w momencie planowania poszczególnych konkursów i polegają na uzgodnieniu zakresu rzeczowego (na wzór projektów dotyczącym kolei aglomeracyjnych w ramach POIS, tj. bilateralnych spotkań strony rządowej i samorządowej) w postaci nowo wprowadzanego załącznika 1b do KT.

2. Uzgodnień nie trzeba przeprowadzać w przypadku, gdy zgłaszający inwestycję oraz źródło finansowania leży po tej samej Stronie Kontraktu, a także dla inwestycji wynikających ze Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

3. Dotychczasowy charakter załącznika nr 1b do KT przybrałby nowy załącznik, załącznik nr 7 do KT, do którego wpisywane są przedsięwzięcia, które wygrały konkursy oraz zostały zawarte umowy o ich dofinansowanie. Wzór tego załącznika stanowi tabela jak w przysłanym projekcie załącznika 1b, z tym że tytuł załącznika brzmiałby: *Lista projektów uzgodnionych pod względem rzeczowym i finansowym*. Ponadto Załącznik nr 7 do KT byłby weryfikowany/uzupełniany przy okazji corocznej, obowiązkowej sprawozdawczości z realizacji celów i przedsięwzięć. Dokładna procedura weryfikacji tego załącznika leżałaby w gestii Ministra z uwzględnieniem art. 8 ust. 1-2 Kontraktu.

4. Dla ułatwienia identyfikacji grup projektów, które składają się razem na przedsięwzięcie priorytetowe, wprowadza się nowy załącznik nr 6 (a)/b (*wzór*)/ *Informacja o przedsięwzięciach priorytetowych posiadających projekty składowe*. Wspomniany wyżej załącznik ma postać tabelki zawierającej pięć kolumn opisanych następująco: nazwa przedsięwzięcia, nazwa projektów składowych, nazwa wnioskodawcy, potencjalne źródło finansowania ze wskazaniem na numer działania właściwego programu operacyjnego/środków w dyspozycji właściwego ministra; rodzaj trybu naboru wniosków o dofinansowanie).

5. Strona rządowa poprzez przedstawicieli Ministerstwa ds. rozwoju wprowadza kryterium zgodności z KT w toku prac Komitetu Monitorującego dla właściwego programu operacyjnego (na wzór projektów dotyczącym kolei aglomeracyjnych i nowych projektów z obszaru kultury w ramach POIS).

⁵ W projekcie Aneksu nr 2 do KT proces uzgodnień między Stronami strona rządowa zawęża tylko do zakresu rzeczowego przedsięwzięcia.

Powyższa procedura zdaniem strony samorządowej pozwoli na wyeliminowanie problemu uzgadniania przedsięwzięć, których potencjalnym źródłem finansowania jest konkurs z programów operacyjnych bądź środków w dyspozycji właściwego Ministra. Pozwala zachować w KT potencjalne źródła finansowania, **wykorzystuje brak określenia w KT okresu trwania uzgodnień przedsięwzięć** i podobnie jak było to w przypadku projektów z obszaru kultury i kolei aglomeracyjnych pozwala na uzgodnienia zakresu rzeczowego w stosownej chwili dla właściwego konkursu. Stosowne kryterium i punktacja w procesie oceny wniosku o dofinansowanie pasuje również do procedury wyboru przedsięwzięć z zakresu infrastruktury sportowej. Zaangażowanie strony samorządowej w przygotowanie wniosku o dofinansowanie jest adekwatne do stopnia gotowości przedsięwzięcia do realizacji, co nie hamuje również procedury ogłaszania konkursów czy to z programów operacyjnych, czy to z konkursów w dyspozycji właściwych Ministrów.

Natomiast projekty wyłonione w październiku 2016 r. przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zostałyby wpisane do nowopowstałego załącznika nr 6b do KT.

Sugerowane powyżej zmiany KT zostały zaznaczone w trybie rejestruj zmiany i podkreślone kolorem żółtym w projekcie Aneksu nr 2 w wersji przygotowanej przez Stronę samorządową.

5) proponuje wprowadzenie zmian w projekcie Aneksu nr 2 do KT dotyczące:

a) nazwy strony rządowej ze wskazaniem na Ministerstwo właściwe ds. rozwoju regionalnego. Powyższe sformułowanie pozwoli jednoznacznie określić, że Stronę rządową w zakresie kontraktów terytorialnych reprezentuje resort odpowiedzialny za rozwój regionalny, a nie np. Ministerstwo do spraw infrastruktury, skoro Aneks nr 1 do KT był podpisywany przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju.

b) uwzględnienia w treści dokumentu zapisów o dwóch miastach wojewódzkich i ich obszarach funkcjonalnych (art. 5 ust. 2 pkt 9 lit. a i art. 6 ust. 2 pkt 4), ponieważ w województwie kujawsko-pomorskim funkcje siedziby władz administracyjnych pełni zarówno Bydgoszcz (siedziba Wojewody), jak i Toruń (siedziba Marszałka Województwa). Poprawka ta wynika również z kontynuacji istniejących już zapisów w KT;

c) właściwych danych określających KT, wymienionych w art. 1. Podane w projekcie Aneksu nr 2 dane dotyczą Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Dolnośląskiego. Kontrakt Terytorialny dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego zatwierdzony został uchwałą nr 230 Rady Ministrów z dnia 12 listopada 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego (M.P. poz. 1069);

d) uszczegółowienie treści załącznika nr 1a do KT o instrukcję co się kryje za poszczególnymi punktami wzoru szczegółowej informacji dotyczącej przedsięwzięć priorytetowych określonych w art. 6.